

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

REGULAMENT

Nr. _____ din _____

privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și
determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare

Având în vedere prevederile art. 101 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare, și ale pct. 202 din Anexa nr.1 la *Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit*,

În temeiul art. 25 alin. (2) lit. a) și al art. 48 din *Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României*, precum și al art. 420 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006*, aprobată cu modificări și completări prin *Legea nr. 227/2007*, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezentul regulament.

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. (1) Prezentul regulament se aplică instituțiilor de credit, persoane juridice române, și sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state terțe, care, pentru toate/ o parte din expunerile din categoria creditelor/ plasamentelor definite potrivit prezentului regulament, determină cerințe minime de capital pentru riscul de credit, la nivel individual, potrivit abordării standard.

(2) Prezentul regulament reglementează:

- clasificarea expunerilor reprezentând credite/ plasamente;
- determinarea ajustărilor prudențiale de valoare aferente creditelor/ plasamentelor clasificate;

- utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare în scopul stabilirii valorii la care expunerile reprezentând credite/ plasamente urmează a fi luate în calcul în vederea determinării indicatorilor prudențiali în calculul cărora este necesară utilizarea valorii nete a acestor expuneri;
- utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare în scopul stabilirii sumei totale care urmează a fi dedusă din fondurile proprii în vederea determinării nivelului total al acestora.

Art. 2. Expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) **instituții de credit** – entități definite potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/ 2006, cu modificările și completările ulterioare.
- b) **împrumutători** – instituțiile de credit, persoane juridice române, și sucursalele din România ale instituțiilor de credit din state terțe, cărora li se aplică prezentul regulament.
- c) **grupul împrumutătorului** – grupul format din societatea mamă, filialele societății mamă și filialele împrumutătorului.
- d) **țări din categoria A** – statele membre ale UE¹⁾ și țările care sunt membre depline ale Organizației de Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), precum și acele țări care au încheiat acorduri speciale de împrumut cu Fondul Monetar Internațional (FMI) în cadrul acordurilor generale de împrumut (GAB); în cazul în care o țară din această categorie își reeșalonează datoria publică externă, țara respectivă este exclusă din categoria A pe o perioadă de cinci ani.
- e) **bănci de dezvoltare multilaterală** – Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (the International Bank for Reconstruction and Development), Societatea Financiară Internațională (the International Finance Corporation), Banca Inter-americană de Dezvoltare (the Inter-American Development Bank), Banca Asiatică de Dezvoltare (the Asian Development Bank), Banca Africană de Dezvoltare (the African Development Bank), Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (the Council of Europe Development Bank), Banca Nordică de Investiții (the Nordic Investment Bank), Banca de Dezvoltare din Caraibe (the Caribbean Development Bank), Banca Europeană pentru Reconstrucție

¹⁾ Pentru scopurile prezentului regulament, România este tratată separat de celelalte state membre ale Uniunii Europene.

și Dezvoltare (the European Bank for Reconstruction and Development), Banca Europeană de Investiții (the European Investment Bank), Fondul European de Investiții (the European Investment Fund), Agenția de Garantare Multilaterală a Investițiilor (the Multilateral Investment Guarantee Agency), Facilitatea Internațională de Finanțare pentru Imunizare (the International Finance Facility for Immunisation), Banca Islamică de Dezvoltare (the Islamic Development Bank) și orice altă entitate care se încadrează în această categorie potrivit calificării efectuate la nivelul Uniunii Europene.

- f) **debitor** – entitate față de care împrumutătorul înregistrează expuneri din credite și/ sau plasamente.
- g) **debitor, persoană fizică, expus la riscul valutar** – debitor, persoană fizică, ce nu generează fluxuri de numerar nete pozitive în valuta de exprimare a creditului, care să permită rambursarea la termen a fiecărei rate de credit (principal și dobândă). Fluxurile de numerar se ajustează în funcție de gradul de certitudine și de caracterul de permanență al acestora.
- h) **situații financiare** – situațiile financiare anuale și periodice, întocmite conform reglementărilor emise de Ministerul Finanțelor Publice sau de autorități cu competențe similare din alte țări.
- i) **serviciul datoriei** – numărul de zile de întârziere la plată față de data scadenței datoriei.
- j) **performanță financiară** – reflectarea potențialului economic și a solidității financiare ale unei entități, obținută în urma analizării unui ansamblu de factori cantitativi și calitativi.
- k) **inițiere de proceduri judiciare** – cel puțin una dintre următoarele măsuri luate în scopul recuperării creanțelor:
 - darea de către instanță a hotărârii de deschidere a procedurii falimentului;
 - declanșarea procedurii de executare silită față de persoanele fizice sau juridice.

Se aplică același regim și pentru investirea cu formulă executorie a contractelor de credit, contractelor de garanție și a hotărârilor judecătorești definitive ce dispun asupra contractelor de credit, precum și

asupra contractelor de garanție, dacă este cazul, sau asupra contractelor de plasament.

- l) operațiuni de înlocuire** – operațiuni definite potrivit *Regulamentului BNR nr. 18/ 2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora*, cu modificările și completările ulterioare.
- m) active-problemă** – categorie de active definită potrivit *Regulamentului BNR nr. 18/ 2009*, cu modificările și completările ulterioare.
- n) credite și plasamente** – categoriile de credite și plasamente care se clasifică de împrumutători în conformitate cu prevederile prezentului regulament, sistematizate din punct de vedere al apartenenței debitorului la sectorul instituțiilor de credit, precum și al conturilor în care sunt evidențiate. Acestea sunt prezentate la Secțiunea I. – Credite, respectiv la Secțiunea II. – Plasamente, din cadrul Anexei nr. 1 la prezentul regulament.
- o) garanții** – garanțiile primite care pot fi luate în considerare de împrumutători pentru diminuarea expunerii față de debitor, în conformitate cu prevederile prezentului regulament, sistematizate din punct de vedere al categoriei garanției, precum și al conturilor în care sunt evidențiate. Acestea sunt prezentate la Secțiunea III. – Garanții din cadrul Anexei nr. 1 la prezentul regulament. Garanțiile se împart în următoarele categorii:
 - i) garanții personale** – se referă la garanții furnizate de terți (de exemplu: cauțiunea, avalul etc.) ce pot fi încadrate, în funcție de caracteristicile pe care le prezintă, după cum urmează:
 - **garanție expresă** – protecția furnizată de garanție este legată în mod clar de expuneri ce pot fi identificate cu exactitate sau de un portofoliu de expuneri clar delimitat, astfel încât gradul de acoperire al protecției este clar definit și nu poate fi pus la îndoială.
 - **garanție irevocabilă** – în afara nerespectării de către cumpărătorul protecției a obligației de a plăti la scadență costul protecției, contractul prin care este furnizată protecția nu conține

nicio clauză care ar putea să permită furnizorului protecției să anuleze unilateral garanția sau ar putea să conducă la creșterea costului efectiv al garanției.

- **garanție necondiționată** – contractul prin care este furnizată protecția nu conține nicio clauză asupra căreia cumpărătorul protecției (împrumutătorul) nu deține controlul, clauză care să poată scuti garantul de obligația de a plăti în timp util, dar nu mai târziu de 90 de zile calendaristice de la data solicitării, în cazul în care obligatul principal nu achită la termen plata scadentă/ plățile scadente.
 - ii) **garanții reale** – se referă la bunuri corporale sau necorporale, executabile în orice moment, primite în garanție pentru operațiunile realizate (de exemplu: ipoteca, gajul cu deposedare, inclusiv depozitul colateral, gajul fără deposedare etc.).
 - iii) **garanții reale intrinseci** – se referă la garanții incluse în caracteristicile operațiunii înseși (de exemplu: valorile primite în pensiune simplă, titluri primite în pensiune livrată, bunurile ce fac obiectul contractelor de leasing financiar etc.); împrumutătorul înregistrează garanțiile reale intrinseci în contul de evidență tehnico-operativă 9981 – Alte valori primite.
- p) **ajustări prudențiale de valoare aferente creditelor/ plasamentelor** – ajustări de valoare aferente creditelor/ plasamentelor, reprezentând nivelul cu care, după caz, trebuie corectate valorile expunerilor din credite/ plasamente în scopul stabilirii valorii la care acestea urmează a fi luate în calcul în vederea determinării indicatorilor prudențiali ai împrumutătorului în calculul cărora este necesară utilizarea valorii nete a acestor expuneri, și în funcție de care se stabilește suma totală care urmează a fi dedusă din fondurile proprii ale împrumutătorului în vederea determinării nivelului total al acestora.
- q) **ajustări pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor** – ajustări pentru depreciere determinate potrivit IFRS, înregistrate în contabilitate în conturile prevăzute la Secțiunea IV - Ajustări pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor din cadrul Anexei nr.1 la prezentul regulament.

- r) **fonduri proprii** – au semnificația prevăzută de *Regulamentul BNR-CNVM nr. 18/ 23/ 2006 privind fondurile proprii ale instituțiilor de credit și ale firmelor de investiții*, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. (1) Normele interne ale împrumutătorilor, la care se face referire în prezentul regulament, se constituie ca un singur act normativ.

(2) Normele interne prevăzute la alin. (1) se aprobă, în cazul împrumutătorilor care nu sunt organizații cooperatiste, de către organele cu funcție de conducere ale acestora, iar în cazul organizațiilor cooperatiste de credit, de către organele cu funcție de conducere ale caselor centrale.

(3) În vederea aplicării, normele interne ale împrumutătorilor trebuie validate de Banca Națională a României – Direcția Supraveghere.

Capitolul II

Performanța financiară a debitorilor

Art. 4. (1) În scopul realizării operațiunii de clasificare a creditelor/ plasamentelor, împrumutătorii urmăresc să dispună de o imagine cât mai fidelă, la momentul respectiv, a performanței financiare a debitorilor lor.

(2) Performanța financiară a debitorilor se încadrează în categorii care se notează de la A la E, în ordinea descrescătoare a calității acestora.

(3) Pentru scopurile alin. (1), împrumutătorii utilizează date cât mai relevante și mai actuale, care prezintă încredere, din punct de vedere al provenienței și acurateței, pe care le prelucrează cu ajutorul unor metodologii de evaluare adecvate.

(4) Frecvența cu care sunt prelucrate datele trebuie să fie, de asemenea, adecvată scopului urmărit. Categoria de performanță financiară a debitorilor, persoane juridice, se determină cel puțin de două ori pe an.

(5) Categoria de performanță financiară a debitorilor, persoane fizice/ juridice, determinată la un moment dat, se menține până la următoarea reevaluare.

Art. 5. (1) Prin derogare de la prevederile art. 4, împrumutătorii încadrează instituțiile de credit, persoane juridice române, direct în categoria A de performanță financiară.

(2) Prin derogare de la prevederile art. 4, împrumutătorii pot încadra debitorii care sunt entități prevăzute în Anexa nr. 2, mai puțin fondurile de garantare a creditelor (FGC) din România, direct în categoria A de performanță financiară.

(3) Evaluarea performanței financiare a unui debitor, persoană fizică, se realizează potrivit normelor interne ale împrumutătorilor, cu respectarea prevederilor art. 4.

(4) În cazul debitorilor reprezentând persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, precum și al celor reprezentând asociații, fundații sau alte entități fără scop patrimonial, determinarea performanței financiare se realizează, în mod corespunzător, potrivit prevederilor de mai jos, aplicabile debitorilor, persoane juridice.

(5) Evaluarea performanței financiare a unui debitor, persoană juridică, se realizează potrivit normelor interne ale împrumutătorilor, cu respectarea prevederilor art. 4, pe bază de punctaj atribuit unor factori cantitativi și calitativi. Factorii cantitativi se referă în principal la următorii indicatori, acolo unde aceștia pot fi determinați: lichiditate, solvabilitate, profitabilitate și risc, inclusiv riscul valutar. Factorii calitativi se referă cel puțin la aspecte legate de modul de administrare a entității analizate, de calitatea acționariatului, de garanțiile primite (altele decât cele care sunt acceptate la diminuarea expunerii față de debitor), de condițiile de piață în care aceasta își desfășoară activitatea.

(6) Fără a aduce atingere prevederilor art. 4, indicatorii prevăzuți la alineatul precedent se determină în principal pe baza datelor cuprinse în situațiile financiare ale debitorului.

(7) În cazul în care împrumutătorii se găsesc în imposibilitatea de a evalua performanța financiară a unui debitor, persoană juridică, aceasta se încadrează direct în categoria E.

(8) În situația în care expunerile față de un debitor, persoană juridică, reprezentând credite din categoria activelor problemă, au făcut în cursul perioadei de la ultima operațiune de clasificare obiectul unor operațiuni de înlocuire care au avut ca rezultat credite care în urma evaluării au rămas în continuare, după înlocuire, în categoria activelor problemă, și care au implicat diminuarea serviciului datoriei, împrumutătorii reevaluează, pentru scopurile următoarei operațiuni de clasificare, performanța financiară a debitorului, în condiții mai stricte față de cele avute în

vedere anterior acestor operațiuni, prin revizuirea corespunzătoare a factorilor cantitativi și/ sau calitativi.

Capitolul III

Diminuarea expunerilor pe baza garanțiilor

Art. 6. Pentru scopurile aplicării prevederilor prezentului capitol, împrumutătorii asigură îndeplinirea cerințelor prevăzute în Capitolul V "Cerințe de natură informațională", referitoare la garanții.

Art. 7. Garanțiile care pot fi luate în considerare de către împrumutători în vederea diminuării expunerii față de debitor sunt cele din tabelul prevăzut în Anexa nr. 2 la prezentul regulament, precum și alte garanții reale, în conformitate cu normele interne ale împrumutătorilor. Gajul general, garanțiile constituite asupra bunurilor viitoare²⁾, precum și titlurile emise de debitor, sau de către orice entitate din grupul din care acesta face parte, nu pot fi luate în considerare de către împrumutători în vederea diminuării expunerii față de debitor.

Art. 8. Garanțiile care au ca obiect drepturi de creanță pot fi luate în considerare în vederea diminuării expunerii față de debitor numai în condițiile în care sunt îndeplinite cerințele legale în vigoare privind garanțiile reale mobiliare.

Art. 9. Polițele de asigurare care au ca obiect garantarea/ preluarea riscului de neplată se asimilează scrisorilor de garanție emise de instituțiile de credit și, în consecință, pot fi luate în considerare de împrumutători în calitate de diminuator de risc de credit, în situația în care sunt îndeplinite concomitent următoarele condiții:

- au caracteristici similare celor impuse scrisorilor de garanție emise de instituțiile de credit (care trebuie să fie directe, exprese, irevocabile și necondiționate);
- riscul de credit a fost transferat în afara grupului împrumutătorului prin intermediul operațiunilor de asigurare/ reasigurare încheiate cu societăți de asigurare/ reasigurare, iar societățile de asigurare/ reasigurare din afara grupului, care au preluat riscul, respectă cerințele prevăzute de

²⁾ Garanțiile pe bunuri viitoare nu produc efecte decât din momentul în care debitorul obține proprietatea asupra bunurilor și, în consecință, nu pot fi luate în considerare în scopul diminuării expunerilor. Cu titlu de exemplu, pot fi menționate: garanții reprezentate de cesionarea despăgubirilor din polițe de asigurare care au ca obiect acoperirea riscului de credit, a despăgubirilor din polițe de asigurare de viață; garanții reprezentate de cesionarea încasărilor din creanțe viitoare.

standardele comunitare în materie (sau de standarde aplicabile societăților de asigurare/ reasigurare, pe care, în urma analizei efectuate, împrumutătorul le consideră în mod justificat echivalente standardelor comunitare). În cazul în care riscul de credit a fost parțial transferat, calitatea de diminuator de risc de credit a poliței de asigurare poate fi luată în considerare numai pentru partea transferată;

- normele interne ale împrumutătorului prevăd un coeficient de maximum 0,8 pentru deducerea din expunerea acestuia față de debitor, precum și modalitatea de determinare a calității societăților de asigurare/ reasigurare emitente și a nivelului coeficienților pentru fiecare astfel de emitent/ categorie de emitenți.

Art. 10. (1) Garanțiile directe, exprese, irevocabile și necondiționate acordate de fondurile de garantare a creditelor (FGC) din România prin intermedierea resurselor alocate în acest sens de autoritățile centrale și pentru care acestea își asumă răspunderea, pot fi considerate garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate emise de stat³⁾, dacă:

- fondurile alocate sunt efectiv transferate FGC de autoritățile centrale; și
- FGC demonstrează împrumutătorului că dispune de o gestiune care să evidențieze distinct respectivele fonduri, iar acestea sunt utilizate doar pentru garantarea riscurilor aferente.

(2) Dispozițiile alin. (1) se aplică numai în condițiile în care împrumutătorul dispune de documentația care să ateste îndeplinirea cerințelor prevăzute.

Art. 11. (1) În scopul determinării valorii cu care se diminuează efectiv sumele reprezentând expuneri din credite/ plasamente, sumele înregistrate în contabilitate, aferente garanțiilor eligibile, se ajustează prin aplicarea de coeficienți stabiliți de împrumutător, rezultatul urmând a fi limitat la nivelul sumelor garantate.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor art. 12, valoarea coeficienților poate fi cuprinsă, în cazul garanțiilor din cadrul tabelului din Anexa nr. 2, între zero și valoarea maximă prevăzută în tabel, iar în cazul celorlalte garanții eligibile, între 0 și 1.

³⁾ Garanțiile exprese, irevocabile și necondiționate emise de stat au, potrivit tabelului din Anexa nr. 2, un coeficient de deducere de maximum 1.

(3) Valoarea efectivă a coeficienților se stabilește, pentru fiecare categorie/ caz, prin norme interne sau, în situația unor spețe noi, pe baza unei documentații de fundamentare, aflată la dispoziția împrumutătorului.

Art. 12. (1) Garanțiile aferente expunerilor reprezentând principalul creditelor/ plasamentelor clasificate în categoria "pierdere", în cazul cărora serviciul datoriei este mai mare de 90 de zile și/ sau în cazul cărora au fost inițiate proceduri judiciare față de operațiune sau față de debitor, se ajustează cu coeficienți a căror valoare nu poate fi mai mare de 0,25.

(2) Garanțiile aferente expunerilor reprezentând creanțe atașate și sume de amortizat aferente creditelor/ plasamentelor de la alin. (1), nu se iau în considerare, coeficientul care se aplică sumelor aferente respectivelor garanții având valoarea zero.

Art. 13. Se exceptează de la aplicarea prevederilor art. 12 garanțiile personale și reale prevăzute la pozițiile 1 la 4, 7 și 8 din cadrul tabelului din Anexa nr. 2.

Capitolul IV

Clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudentiale de valoare

Art. 14. Pentru scopurile aplicării prevederilor prezentului capitol, împrumutătorii asigură îndeplinirea cerințelor prevăzute în Capitolul V "Cerințe de natură informațională".

Art. 15. (1) Expunerile din credite/ plasamente, înregistrate de împrumutători față de debitori, alții decât instituțiile de credit, persoane juridice române, se clasifică în următoarele categorii:

- a) standard;
- b) în observație;
- c) substandard;
- d) îndoielnic;
- e) pierdere.

(2) Expunerile din credite/ plasamente, înregistrate de împrumutători față de instituțiile de credit, persoane juridice române, se clasifică numai în categoria "standard" sau "pierdere".

Art. 16. Expunerile din credite/ plasamente, înregistrate de împrumutători față de un anumit debitor, se încadrează într-o singură categorie de clasificare, pe baza

principiului declasării prin contaminare, respectiv prin luarea în considerare a celei mai slabe dintre categoriile individuale de clasificare.

Art. 17. Operațiunile acoperite, integral și pe toată durata desfășurării acestora, cu garanție reală reprezentând depozit colateral plasat la împrumutător, pot fi excluse din portofoliul operațiunilor care fac obiectul clasificării și determinării ajustărilor prudențiale de valoare. Opțiunea se exercită în mod unitar pentru toate operațiunile de acest tip aflate în portofoliu.

Art. 18. Pentru scopurile prezentului capitol, se parcurg următoarele etape:

1. Identificarea din cadrul sumelor înregistrate în conturile de credite/plasamente, a tuturor extraselor reprezentând expuneri din operațiuni derulate cu un anumit debitor și, pentru fiecare dintre aceste expuneri, identificarea celorlalte atribute necesare pentru realizarea operațiunilor privind clasificarea creditelor/plasamentelor și determinarea ajustărilor prudențiale de valoare.
2. Clasificarea acestor expuneri prin aplicarea simultană a următoarelor criterii:
 - serviciul datoriei;
 - performanța financiară;
 - inițierea de proceduri judiciare.

Correspondența dintre criterii și categoriile de clasificare este prevăzută în tabelele nr. 1.A și 1.B din Anexa nr. 3.

3. Reclasificarea acestor expuneri, într-o singură categorie, pe baza principiului declasării prin contaminare.

Notă: Pentru scopuri de optimizare, ultimele două etape pot fi integrate într-o singură etapă care să asigure direct încadrarea globală a expunerilor respective, fără a se mai stabili categorii individuale de clasificare.

4. Pentru fiecare dintre aceste expuneri:

4.1 Determinarea ajustării prudențiale de valoare aferente:

- i) Etapă cu caracter opțional – diminuarea valorii expunerii în conformitate cu prevederile Capitolului III "Diminuarea expunerilor pe baza garanțiilor".
- ii) Aplicarea coeficientului de ajustare prudențială asupra sumei rezultate după etapa i); corespondența dintre categoriile de

clasificare și coeficienții de ajustare prudențială este prevăzută în tabelul nr. 2 din Anexa nr. 3.

4.2 Determinarea ajustării pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor se efectuează prin însumarea următoarelor valori:

- i)** valoarea ajustării determinată potrivit IFRS și înregistrată în contabilitate în conturile de ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual prevăzute la Secțiunea IV - Ajustări pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor din cadrul Anexei nr.1 la prezentul regulament;
- ii)** valoarea ajustării determinată prin aplicarea procentului de ajustare colectivă la valoarea brută a fiecărui activ financiar din cadrul fiecărui grup de active financiare; procentul de ajustare colectivă este calculat ca raport între valoarea ajustărilor constituite, potrivit IFRS, la nivelul fiecărui grup de active financiare pentru care nu au fost constituite ajustări pentru depreciere la nivel individual - înregistrată în conturile de ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare și de ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate, prevăzute la Secțiunea IV - Ajustări pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor din cadrul Anexei nr.1 la prezentul regulament - și valoarea contabilă brută totală a activelor financiare din grupul respectiv.

4.3 Stabilirea valorii la care expunerile reprezentând credite/ plasamente urmează a fi luate în calcul în scopul determinării indicatorilor prudențiali în calculul cărora este necesară utilizarea valorii nete a acestor expuneri. Valoarea se stabilește prin deducerea din valoarea expunerii a valorii maxime dintre suma aferentă ajustării prudențiale de valoare, determinată pe baza actualei metodologii la etapa 4.1 și cea aferentă ajustării pentru depreciere, determinată pe baza înregistrărilor din contabilitatea împrumutătorului la etapa 4.2.

4.4 Stabilirea sumei totale care urmează a fi dedusă din fondurile proprii ale împrumutătorului în scopul determinării nivelului total al acestora. Suma totală se stabilește prin determinarea și agregarea diferenței pozitive dintre suma aferentă ajustării prudențiale de

valoare, determinată pe baza actualei metodologii la etapa 4.1 și cea aferentă ajustării pentru depreciere, determinată pe baza înregistrărilor din contabilitatea împrumutătorului la etapa 4.2.

5. Reluarea etapelor anterioare pentru toți ceilalți debitori față de care împrumutătorul înregistrează expuneri din credite/ plasamente.

Art. 19. (1) Calculele se efectuează în echivalent lei, pentru acest scop fiind utilizate cursurile de schimb prevăzute în lista comunicată de Banca Națională a României în ziua pentru care se întocmesc raportările aferente, în baza prevederilor Capitolului VI "Cerințe de raportare".

(2) În cazul în care ultima zi a termenului de întocmire a raportărilor prevăzute la alin. 1 este o zi nelucrătoare, cursurile de schimb utilizate vor fi cele comunicate de Banca Națională a României în ultima zi lucrătoare anterioară acesteia.

Art. 20. Fără a aduce atingere prevederilor de la Împrumutătorii constituie și/sau regularizează lunar provizioanele specifice de risc de credit aferente creditelor/ plasamentelor evidențiate în sold la finele lunii respective.

Capitolul V

Cerințe de natură informațională

Art. 21. Pentru scopurile aplicării prezentului regulament, împrumutătorii trebuie să dispună de metode adecvate de organizare a informației și de proceduri, care să asigure îndeplinirea cerințelor necesare realizării obiectivelor prevăzute la art. 1 alin. (2). În particular, printre cerințele a căror îndeplinire trebuie asigurată de metodele și procedurile menționate, împrumutătorii trebuie să aibă în vedere următoarele cerințe⁴⁾:

- a) identificarea tuturor debitorilor față de care împrumutătorul înregistrează expuneri din credite/ plasamente și a tuturor operațiunilor, reprezentând credite/ plasamente și garanții aferente, desfășurate cu fiecare dintre aceștia;
- b) identificarea din cadrul sumelor înregistrate în conturile de credite/ plasamente, în conturile de garanții și în conturile în care sunt înregistrate ajustările pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor,

⁴⁾ Cerințele cu privire la garanții sunt obligatorii numai în cazurile în care garanțiile se utilizează în scopul diminuării expunerilor.

prevăzute în Anexa nr. 1, a tuturor extraselor aferente unei anumite operațiuni;

- c) identificarea/ determinarea, pentru fiecare dintre extrasele de la lit. b), a tuturor atributelor necesare pentru realizarea operațiunilor privind clasificarea creditelor/ plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, cum ar fi, de exemplu: serviciul datoriei, categoria de performanță financiară a debitorului, dacă s-au inițiat sau nu proceduri judiciare - în cazul extraselor din conturile de credite/ plasamente, sau coeficientul de ajustare - în cazul extraselor din conturile de garanții;

Art. 22. Împrumutătorii au obligația să dispună de metode adecvate de organizare și conservare a informației, precum și de proceduri care să permită verificarea datelor primare și a modului în care acestea au fost prelucrate pentru scopurile prezentului regulament.

Capitolul VI

Cerințe de raportare

Art. 23. (1) Fără a aduce atingere prevederilor de la alin. (3), împrumutătorii raportează Băncii Naționale a României, periodic, situații privind clasificarea expunerilor din credite/ plasamente, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare.

(2) Forma și conținutul formularelor de raportare, precum și frecvența și modalitățile de transmitere a situațiilor de la alin. (1), se stabilesc prin ordin emis de Banca Națională a României.

(3) La solicitarea Băncii Naționale a României, împrumutătorii raportează orice altă situație care poate fi obținută pe baza informațiilor utilizate pentru întocmirea situațiilor de la alin. (1).

Capitolul VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 24. (1) Prezentul regulament intră în vigoare începând cu prima zi din luna imediat următoare celei în care a avut loc publicarea.

(2) Împrumutătorii aplică metodologia prevăzută în cadrul Capitolului IV "Clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare", începând cu data de 1 ianuarie 2012.

(3) Până la data prevăzută la alin. (2), împrumutătorii au obligația de a se conforma prevederilor alin. (3) de la art. 3, privind validarea normelor interne de către Direcția Supraveghere din cadrul Băncii Naționale a României.

(4) La data prevăzută la alin. (2), prevederile *Regulamentului BNR nr. 3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 200 din 30/03/2009, cu modificările și completările ulterioare, și ale *Ordinului BNR nr. 25/2009 privind raportarea situațiilor referitoare la clasificarea expunerilor din credite/ plasamente și necesarul de provizioane specifice de risc de credit aferent acestora*, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 284 din 30/04/2009, aplicabile instituțiilor de credit persoane juridice române și sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state terțe, se abrogă.

Art. 25. Nerespectarea prezentului regulament atrage aplicarea măsurilor și/ sau a sancțiunilor prevăzute la art. 226 și art. 229 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/ 2006, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 26. Anexele nr. 1 – 3 fac parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 27. Prezentul regulament se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Consiliului de Administrație
al Băncii Naționale a României

MUGUR ISĂRESCU

Anexa nr. 1

Secțiunea I. – Credite

1. credite acordate debitorilor, alții decât instituțiile de credit
- 20111 – Scont (extras)
 - 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20112 – Factoring cu recurs (extras)
 - 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20119 – Alte creanțe comerciale [extras¹⁾]
 - 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20211 – Utilizări din deschideri de credite permanente
 - 2027 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20212 – Credit global de exploatare
 - 2027 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20213 – Diferențe de rambursat legate de utilizarea cardurilor
 - 2027 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20219 – Alte credite de trezorerie
 - 2027 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20311 – Credite de consum pentru nevoi personale
 - 2037 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20312 – Credite de consum pentru achiziționarea de bunuri
 - 2037 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2032 – Vânzări în rate
 - 2037 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2041 – Credite pentru import
 - 2047 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2042 – Credite pentru export
 - 2047 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2051 – Credite pentru finanțarea stocurilor
 - 2057 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2052 – Credite pentru echipamente
 - 2057 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20611 – Credite ipotecare
 - 2067 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 20619 – Alte credite pentru investiții imobiliare
 - 2067 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2091 – Alte credite acordate clientelei
 - 2097 – Creanțe atașate și sume de amortizat
 - 2311 – Credite de pe o zi pe alta acordate instituțiilor financiare
 - 2317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2312 – Credite la termen acordate instituțiilor financiare
 - 2317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2431 – Operațiuni reverse repo de pe o zi pe alta
 - 2437 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
 - 2432 – Operațiuni reverse repo la termen
 - 2437 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)

¹⁾ Extrasul nu conține operațiunile fără recurs, acestea nefiind asimilabile, pentru scopurile aplicării prezentului regulament, operațiunilor de creditare.

- 2433 – Titluri luate cu împrumut de pe o zi pe alta
- 2437 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2434 – Titluri luate cu împrumut la termen
- 2437 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2511 – Conturi curente (solduri debitoare)
- 25171 – Creanțe atașate și sume de amortizat
- 2611 – Valori de recuperat (extras)
- 2617 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 2817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2821 – Creanțe depreciate (extras)
- 2827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4711 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu imobilizări necorporale (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4712 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu imobilizări corporale (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4713 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu alte active (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 4817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4821 – Creanțe depreciate (extras)
- 4827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)

2. credite acordate instituțiilor de credit

- 1411 – Credite de pe o zi pe alta acordate instituțiilor de credit
- 1417 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1412 – Credite la termen acordate instituțiilor de credit
- 1417 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1521 – Operațiuni reverse repo de pe o zi pe alta
- 1527 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1522 – Operațiuni reverse repo la termen
- 1527 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1523 – Titluri luate cu împrumut de pe o zi pe alta
- 1527 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1524 – Titluri luate cu împrumut la termen
- 1527 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1611 – Valori de recuperat
- 1617 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17411 – Credite de pe o zi pe alta acordate organizațiilor cooperatiste de credit din cadrul rețelei
- 17417 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17412 – Credite la termen acordate organizațiilor cooperatiste de credit din cadrul rețelei
- 17417 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17611 – Valori de recuperat
- 17617 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 17817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17821 – Creanțe depreciate (extras)

- 17827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 1817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1821 – Creanțe depreciate (extras)
- 1827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 20111 – Scont (extras)
- 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 20112 – Factoring cu recurs (extras)
- 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 20119 – Alte creanțe comerciale [extras²⁾]
- 2017 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 2817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 2821 – Creanțe depreciate (extras)
- 2827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4711 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu imobilizări necorporale (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4712 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu imobilizări corporale (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4713 – Creanțe din operațiuni de leasing financiar cu alte active (extras)
- 4717 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 4817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 4821 – Creanțe depreciate (extras)
- 4827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)

Secțiunea II. – Plasamente

1. plasamente constituite la instituții de credit

- 121 – Conturi de corespondent la instituții de credit (nostro)
- 1271 – Creanțe atașate (extras)
- 1311 – Depozite la vedere la instituții de credit
- 1317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1312 – Depozite la termen la instituții de credit
- 1317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1314 – Depozite la instituții de credit rambursabile după notificare
- 1317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1711 – Cont curent la casa centrală
- 17171 – Creanțe atașate
- 17311 – Depozite la vedere la casa centrală
- 17317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17312 – Depozite la termen la casa centrală
- 17317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17314 – Depozite la casa centrală rambursabile după notificare
- 17317 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)

²⁾ Extrasul nu conține operațiunile fără recurs, acestea nefiind asimilabile, pentru scopurile aplicării prezentului regulament, operațiunilor de creditare.

- 17817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 17821 – Creanțe depreciate (extras)
- 17827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1811 – Creanțe restante nedepreciate (extras)
- 1817 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)
- 1821 – Creanțe depreciate (extras)
- 1827 – Creanțe atașate și sume de amortizat (extras)

Secțiunea III. – Garanții

1. garanții personale și reale

1.1. din bilanț

- 1323 – Depozite colaterale ale instituțiilor de credit [extras³⁾]
- 17323 – Depozite colaterale ale cooperativelor de credit afiliate [extras⁴⁾]
- 25331 – Depozite pentru deschiderea de acreditive
- 25332 – Depozite pentru emiterea de scrisori de garanție
- 25336 – Alte depozite colaterale [extras⁵⁾]

1.2. din afara bilanțului

- 912 – Garanții primite de la instituții de credit
- 914 – Garanții primite de la clientelă
- 9611 – Ipoteci imobiliare
- 9612 – Gajuri cu deposedare
- 9613 – Gajuri fără deposedare
- 9619 – Alte garanții primite
- 972 – Alte angajamente primite [extras⁶⁾]

2. garanții reale intrinseci

- 9981 – Alte valori primite (extras)

Secțiunea IV. – Ajustări pentru deprecierea creditelor/ plasamentelor

1. aferente creditelor acordate debitorilor, alții decât instituțiile de credit

- 291 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual (extras)
- 292 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 293 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)
- 4931 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual (extras)
- 4932 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 4933 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)

³⁾ Se referă la depozitele constituite în scop de garantare, asociate operațiunilor de credit, și nu la cele constituite pentru efectuarea unor plăți ulterioare determinate.

⁴⁾ A se vedea nota de subsol anterioară.

⁵⁾ A se vedea nota de subsol anterioară.

⁶⁾ Se referă la angajamentele de garantare primite, asociate operațiunilor de credit.

2. aferente creditelor acordate instituțiilor de credit

- 191 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual (extras)
- 192 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 193 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)
- 291 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual [extras⁷⁾]
- 292 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 293 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)
- 4931 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual (extras)
- 4932 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 4933 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)

3. aferente plasamentelor constituite la instituții de credit

- 191 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivel individual (extras)
- 192 – Ajustări specifice pentru deprecieri identificate la nivelul grupurilor de active financiare (extras)
- 193 – Ajustări colective pentru pierderi generate dar neidentificate (extras)

⁷⁾ Pentru creanțele comerciale derulate cu instituțiile de credit.

Anexa nr. 2

Nr. crt.	Tipul de garanție	Coeficientul maxim pentru deducere din expunerea împrumutătorului față de debitor
1	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrației centrale a statului român sau ale Băncii Naționale a României	1
2	Titluri emise de administrația centrală a statului român sau de Banca Națională a României	1
3	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor centrale sau ale băncilor centrale, din țările din categoria A, sau ale Comunității Europene	1
4	Titluri emise de administrațiile centrale sau de băncile centrale, din țările din categoria A, sau de Comunitatea Europeană	1
5	Depozite colaterale plasate la instituția de credit împrumutătoare	1
6	Certificate de depozit sau instrumente similare, emise de instituția de credit împrumutătoare și încredințate acesteia	1
7	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale băncilor de dezvoltare multilaterală	1
8	Titluri emise de către băncile de dezvoltare multilaterală	1
9	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor regionale sau ale autorităților locale, din România	0,8
10	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale instituțiilor de credit din România	0,8
11	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale administrațiilor regionale sau ale autorităților locale, din țările din categoria A	0,8
12	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate ale instituțiilor de credit din țările din categoria A	0,8
13	Garanții directe, exprese, irevocabile și necondiționate emise de fondurile de garantare a creditelor (FGC) din România	0,5

Anexa nr. 3

Tabelul nr. 1.A – Criterii de încadrare pe categorii de clasificare pentru expunerile din credite, înregistrate de împrumutători față de debitori, alții decât instituțiile de credit, persoane juridice române

Performanța financiară / Serviciul datoriei	A	B	C	D	E	
0–15 zile	Standard/ /Pierdere	În observație/ /Pierdere	Substandard/ /Pierdere	Îndoielnic/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Nu s-au inițiat proceduri judiciare
16–30 zile	În observație/ /Pierdere	Substandard/ /Pierdere	Îndoielnic/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	
31–60 zile	Substandard/ /Pierdere	Îndoielnic/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	
61–90 zile	Îndoielnic/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	S-au inițiat proceduri judiciare
minimum 91 de zile	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	Pierdere/ /Pierdere	

Tabelul nr. 1.B – Criterii de încadrare pe categorii de clasificare pentru expunerile din credite/ plasamente, înregistrate de împrumutători față de instituțiile de credit, persoane juridice române

Serviciul datoriei		Performanța financiară	
Bănci	Organizații cooperatiste de credit	A	
0–7 zile lucrătoare	0–30 zile lucrătoare	Standard	Nu s-au inițiat proceduri judiciare
		Pierdere	
minimum 8 zile lucrătoare	minimum 31 zile lucrătoare	Pierdere	S-au inițiat proceduri judiciare
		Pierdere	

Tabelul nr. 2 – Coeficienți de ajustare prudențială aferenți categoriilor de clasificare

Categoriile de clasificare a creditelor/ plasamentelor	Coficienți de ajustare prudențială	Credite înregistrate în valută sau indexate la cursul unei valute, acordate debitorilor, persoane fizice, expuși la riscul valutar Credite *) / plasamente *) altele decât cele din coloana precedentă
Standard	0,07	0
În observație	0,08	0,05
Substandard	0,23	0,2
Îndoielnic	0,53	0,5
Pierdere	1	1